

N:o 110.

Af Herr **L. Öhlin**: *Om grundskatternas kapitalisering och inlösen.*

En vid sistlidne riksdag af mig väckt motion angående grundskatternas kapitalisering och aflösning blef då afslagen, på den grund att Kongl. Maj:t för frågans utredning förordnat en komité, hvars betänkande i ämnet borde afvaktas innan Riksdagen upptog frågan till behandling.

Sedan komiterade afgifvit underdånigt utlåtande, som blifvit till Riksdagens ledamöter utdeladt, har man deraf funnit, att komiterade tillstyrkt, att endast det grundskattsbelopp, som öfverstiger en half procent af det hemmanet eller lägenheten för år 1862 åsatta taxeringsvärde, skulle få aflösas. Att en sådan åtgärd, ehuru kostsam och tidsödande, icke skulle medföra någon nytta hvarken för Staten eller räntegifvaren kan lätt af en hvar inses.

Grundskatternas totala aflösning är det mål, hvartill både Staten och räntegifvarne böra sträfva, för att uti en icke allt för aflägsen framtid få jordbrukets skattebördor lättade och det invecklade kameralväsendet förenkladt; jag får derföre med åberopande af de skäl och grunder, Herr Grefve De la Gardie uti sin vid komiterades underdåniga betänkande fogade reservation anfört, vördsamt anhålla att Riksdagen ville för sin del besluta:

1:o att den grundränta och kronotionde, som är hemman och lägenheter åsatt, men blifvit stater och korpser på lön anslagen eller för andra ändamål anordnad, måtte utbytas mot kontanta årliga anslag, motsvarande räntans och tiondens belopp enligt 1867 års medel-markegång, hvaremot ifrågavarande grundskatter böra till Statsverket indragas;

2:o att, sedan Staten sålunda förvärfvat sig fri disposition öfver grundskatterna, egarne till den skattskyldiga jorden måtte förklaras icke allenast berättigade, utan äfven ovillkorligen skyldige att inlösa räntan och kronotionden, hvilket torde kunna åstadkommas på det sätt: att jordegaren jemte räntan och tionden enligt markegång erlägger $\frac{1}{10}$ del derutöfver uti trettionio år, hvilken $\frac{1}{10}$ del, som jemväl bör debiteras, uppbäras och redovisas af Statens uppbördsmän, bör inlemnas till något af de förvaltande verken, hvilket

deraf bildar en fond, som oförtryckt bibehålles och fruktbargöres, hvilken fond under de ifrågvarande trettionio åren bör hafva vunnit den styrka och tillväxt, att räntan deraf kan motsvara de aflösta grundskatterna, hvilka efter nyssnämnda tids förlopp böra helt och hållet upphöra.

Jag anhåller att denna motion måtte remitteras till vederbörligt Utskott.

Stockholm den 22 Januari 1868.

Laur. Öhlin.

N:o 111.

Af Herr **Anders August Andersson**: *Om anslag till Östra stambanans fortsättande.*

Då jag har all anledning till den förmodan, att ropet om den allmänna förlägenheten i landets affärsförhållanden icke skall leda derhän, att Riksdagen anser fullföljandet af produktiva företag alldeles omöjligt under nästkommande statsregleringsperiod, så har jag icke kunnat uraktlåta fästa Riksdagens synnerliga uppmärksamhet på nödvändigheten att icke till en alltför aflägsen framtid uppskjuta fortsättningen af den till en obetydlig del färdigbyggda Östra stambanan.

Såväl sednaste Riksdagens beslut i fråga om jernvägars byggande inom Riket, som ock Kongl Maj:ts till denna Riksdag aflåtna nådiga Proposition i samma ämne gifva vid handen, att Statens alla krafter skola koncentreras omkring den Nordvestra banan, mellan Sverige och Norge, med uteslutande af alla andra tillernade och långt förut beslutade banor. Huru pass mycken klokhets, som ligger till grund för ett slikt handlingssätt, tilltror jag mig icke kunna bedöma; men det säkra är, att innevånarne inom de provinser, som ännu lida brist på lätta kommunikationer, härutinnan se sig orättvist tillbakasatte, under det de anse brödrariket Norge gynnadt på Sveriges egen bekostnad. Man hade väntat, att Regeringen och Svenska Riksdagen bort behjerta de Svenska provinsernas behof, åtminstone i lika hög grad som de Norska!

Att äflas om fullbordande af banan till Norge, under det man lemnar Norrland åt sitt öde, synes vara minst sagdt besynnerligt.